

Forfatter: Heiberg, Johan Ludvig

Titel: Udrag fra Dramatik i udvalg

Citation: Heiberg, Johan Ludvig: "Dramatik i udvalg", i Heiberg, Johan Ludvig: *Dramatik i udvalg*, udg. af Jens Kr. Andersen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 635. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergjl04val-shoot-idm140721240882704/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Dramatik i udvalg

- Kreta. – *skuffende*: svigefulde, bedrageriske. – *Jagtens Drot (...)* Orion: i gr. mytologi enten en vældig jæger fra Bootien i Grækenland eller en af giganterne; blandt de mange sagn om ham et, iflg. hvilket han forfulgte plejaderne, Atlas' syv døtre, hvorpå både forfølgeren og de forfulgte forvandlede til stjernebilleder (hhv. Orion og Syvstjernen). – *Midie (...)* *tre Saphire*: stjernebilledet Orions Bælte (se foreg. n.)
- 476 *Veirigtet (...)* *Solens Nødgang lover (...)* Døg: if. folkevisdommen kan der ud fra solnedgangen tages varsel mht. morgendagens vejr; *lover*: varsler. – *Ny og Næ*: månens faser. – *Paa Frugten (...)* *kjende Tiden*: jf. Matt. 12,33: »Tag et træ. Enten er det godt, og så er dets frugt også god, eller det er dårligt, og så er dets frugt også dårlig. For et træ kendes på frugten.« – *Amorin(er)*: lille kærlighedsgud. – *Alabaster-(hud)*: en klar, svagt gennemsigtig gips. – *Purpur(kinder)*: et af snegle udvundet, karmoisinrødt stof. – *Hegn*: skov, lund.
- 477 *qvægende*: oplivende, forfriskende. – *Astræa (...)* *Retfærdighed*: se n.t.s. 473. – *nuge(nde)*: dække og (dermed) beherske. – *Mulm*: mørke.
- 478 *Temer*: tjenerinder. – *Favn(e)*: 1 favn = 3 alen = 187,5 cm. – *Dont*: gerning. – *Æther*: klar, ren (og tynd) luft. – *Muser*: i gr. mytologi gudinder for kunster og videnskaber.
- 479 *Morgenstjernen*: planeten Venus (og dermed i astronomisk forstand d.s.s. Aftenstjernen!) – *Diadem(et)*: fyrsteligt hovedsmykke. – *Aster*: blomst af slægten af samme navn, nu alm. benævnt: asters, navnet betyder på gr. og lat.: stjerne.
- 480 *deler med mig Navnet*: se foreg. n. – *falder (...)* *paa*: finder ... på. – *Georgine (...)* *Lykken gjort*: g. (el. dahlia) er en have- og prydblade af astersgruppen (se n.t.s. 479), den var stærkt på mode i Danmark og det øvr. Europa i første halvdel af det 19. årh.
- 481 *Navn er Støv*: forstavelsen i »georgines« betyder på gr. (Τῆ): jord. – *første bedste Qvindes/Private Navn*: på dramaets tid var Georgine (og Jørgine, etymologisk samme navn) udbredte kvindenavne. – *flau*: flov, banal. – *Betegning*: betegnelse. – *Compagnie*: selskab.
- 482 *Solens Glands (...)* *Morgenkrands*: Solen overstråler ved sin opgang Morgenstjernen. – *Kjøbsted(folk)*: et mellemstort bysamfund, der tidligere nød visse privilegier, og som præges af borgerlige erhverv som handel, håndværk og småindustri. – *Syposen*: se n.t.s. 210.
- 483 *bequem*: egnet, nyttig.
- 485 *Alt*: allerede. – *Skjelmen*: blinket (i øjet), som antyder oplagthed til løjer, flirt o.lign. – *Thi*: derfor. – *Lærke*: lommelærke, lille beholder til brændevin. – *tilbunds (...)* *stikker*: ud ... drikker.